

AktieRadius

RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUDRAAIERS



nr.
59
september
2008

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

K RADIUS NEDERLANDSE VERENIGING VAN HOUDDRAAIERS

BESTUUR

Voorzitter: Vacant

Secretaris: Aat Meijboom,

L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen

e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl

tel. 0181 639 728

Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,

Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,

tel. 010 418 47 86. e-mail: a.rosbach@chello.nl

Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.

Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,

J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den Berg,

tel. 0294 253 421, e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl

Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg.

DEMODAGCOMMISSIE

Chr. Jörg, tel. 030 251 36 84

E-mail: christiaanjorg@wanadoo.nl

Hans van der Kraan, tel. 020 644 97 69

E-mail: demoday@iwtddb.net

Hans Pul, tel. 033 258 20 88

E-mail: ellespul@xs4all.nl

REDACTIECOMMISSIE

Jos (J.D.) Toussaint, René (R.M.) Wetzels.

Secretariaat: R.M. Wetzels, Scheerdersstraat 18, 5441 XV

Oeffelt, tel. 0485 36 11 38, e-mail: aktieradius@hetnet.nl

ADVERTENTIES

Wim (W.) te Winkel, Mispel 4, 7621 WB Borne,

tel. 074 266 21 82, e-mail: te.winkel@home.nl

AFDELINGSCONTACTPERSONEN

Amsterdam	Rik Mars	tel. 020 490 48 87
Arnhem/ Nijmegen	Jaap Boks	tel. 0481 372 495
Den Haag	Lex Polderman	tel. 070 323 27 07
Flevohoutdraaiers	T. van der Kolk	tel. 0341 418 128
Haarlem	Joop Wiezer	tel. 023 524 57 72
Haarlemmermeer	Klaas Dikstaal	tel. 020 659 29 77
Limburg	Ger Vervoort	tel. 077 354 99 99
Lochem	Hans Langkamp	tel. 0547 351 881
Noord	Arie Hilt	tel. 0515 231 859
Noord-Holland N.	Aad Sneeboer	tel. 0229 270 982
Rotterdam	Bert Rosbach	tel. 010 418 4786
Utrecht	Jasper v.d. Visch	tel. 034 621 23 68
Veluwe	Bob Kemerink	tel. 038 454 05 40
De Waarden	G. de Jong	tel. 0182 382 973
Zeeland	Ko Marinissen	tel. 0113 695 970

KOPIJ

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op CD of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Uiterste inleverdatum AktieRadius 60:

1 november 2008

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaft van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Website RADIUS: www.houtdraaien.com

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

Kort nadat ik van vakantie terug was, werd ik gebeld met het verzoek om voor AR 59 het 'Van de bestuurstafel' te schrijven. En bij het overdenken van de periode sinds de laatste AktieRadius in juni viel het mij op, dat het akelig rustig bleef in de vereniging. Dat heeft waarschijnlijk te maken met de zomer, de vakanties en het al dan niet mooie weer.

In de maanden na de ALV heb ik me beziggehouden met werk, het bouwen van een badkamerkast en het draaien van voetjes voor een klokkenkast. Relatief weinig op het gebied van de vereniging dus. En daarna was het vakantietijd. Dan blijft het zelfs stil in de brievenbus, waar anders regelmatig de rekeningafschriften in terecht komen. Maar de schijn bedriegt. Luierend op een ligstoel in het zonnetje gaan je gedachten toch uit naar het houtdraaien, je denkt na over nieuwe dingen, die andere, grotere, dunnere schaal. Of, mijn persoonlijke passie, dat idee met betrekking tot omkeerdraaiwerk.

En in je vakantie ga je wellicht op zoek naar collega-houtdraaiers. Je gaat bijvoorbeeld naar je meest geliefde Belgische winkel in Beernem (Willy Vanhoute). En in het openluchtmuseum Domein Bokrijk (een aanradertje) zie je dat er misschien een houtdraaiër staat te demonstreren. Dat was ook zo, alleen: de brave borst was dovig, had wellicht daardoor nog nooit van het Vlaamse Gilde gehoord en draaide eikenhout met een botte guts. Maar ik mocht het ook eens proberen. Draaien op een trapdraaibank is behoorlijk hard werken en zeker met een botte guts.

Het verzoek voor dit stukje kwam tussen alle voorbereidingen door voor de manifestatie 'Kunst in de etalage'. Ik woon in de wijk Schiebroek in de gemeente Rotterdam. In die

wijk wordt jaarlijks het kunstfestival gehouden, met een kunstmarkt. Ook worden er etalages beschikbaar gesteld voor amateur kunstenaars. Het tentoongestelde werk moet voldoen aan een thema en dit jaar is het thema 'Theater'. Omdat het thema me aanspreekt en omdat ik in een Duits houttijdschrift een goocheltruc was tegengekomen is er voor mij ook een etalage gereserveerd. Dan kun je het publiek laten zien, wat er mogelijk is met houtdraaien. Op de volgende DemoDag zal ik de truc meenemen, samen met het konijn uit de hoge hoed en het toverstafje.

Maar ik heb toch nog wat interessant nieuws te melden op het gebied van de vereniging. Afgelopen week hoorde ik van de eerste bijeenkomst van een nieuwe afdeling. Deze afdeling bestrijkt het oostelijk deel van Noord-Brabant en het noordelijke deel van Limburg. Meer hierover elders in dit blad. Ik ben heel erg blij met deze ontwikkeling, want in dat gedeelte van het land was nog geen actieve afdeling. Namens het bestuur wens ik de nieuwe afdeling veel succes toe.

Verder wens ik u allen veel leesplezier toe en tot ziens op de DemoDag op zaterdag 1 november in wijkgebouw 'de Schalm' te de Meern. Meer informatie hierover volgt nog.

Namens het bestuur, Bert Rosbach

Van de Redactie op pagina 24



Blauwe ogen

Ik heb een familielid dat binnenkort jarig is, dus er moet een cadeautje gemaakt worden. Het is een heel bijzonder persoon: hij heeft blauwe ogen want hij werkt al meer dan 25 jaar bij de KLM. Het moet dus worden een vliegtuig of een zwaan, het logo van de advertenties van de KLM. Uiteraard moet het gemaakt worden op een draaibank. Dat gaf de nodige hoofdbrekens, want vogels vliegen niet op een draaibank, maar het is toch gelukt, zie foto 1.

De romp is vrij eenvoudig want een vogel is rond, maar zodra hij zijn vleugels uitslaat is dat een andere zaak. Begonnen is uit een plank een balkje te zagen van 4 x 5 cm met 15° schuine zijkanten. Van dit balkje worden 12 stukken van 15 cm afgezaagd en als duigen van een ton loodrecht op een ronde schijf van multiplex geschroefd, zie foto 2. Omdat aan de schroefverbinding hoge eisen worden gesteld en de verbinding ook verstelbaar moet zijn, zijn in de kopse uiteinden van de "duigen" schroefbouten met inwendige M6 draad gedraaid. Deze 12 duigen worden straks 12 vleugels, 6 linker en 6 rechtse. Maar omdat een vogel maar 2 vleugels heeft en iepenhout duur is zijn in werkelijkheid maar twee duigen gemaakt van iepenhout en de overige 10 van vurenhout. Deze 10 dienen als hulpstuk, om de beitel steun te geven en worden later weggegooid. De binnenzijde van de ton is uitgedraaid in de vorm van de onderkant van de vleugel, zie tekening 1.

Zo ontstaat het juiste vleugelprofiel, want de onderkant van een vleugel is hol. Omdat de zwaan zijn vleugels in een gebogen en geknikte vorm houdt, moet een deel tegendraads gedraaid worden, wat moeilijk is. Gemakkelijker was tijdelijk op de open zijde van de ton een tweede schijf multiplex te schroeven en deze als opspanplaat te gebruik-

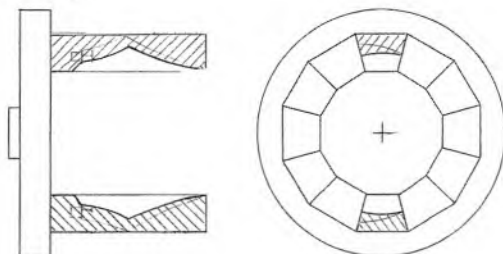


Foto 1 de zwaan van iepenhout met ebbenhouten ogen

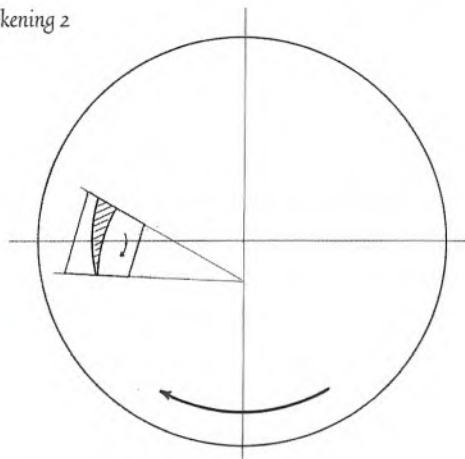
ken en de bodem tijdelijk weg te nemen. Dan kan vanaf de andere kant gedraaid worden. Om de duigen meer verband te geven is om de uiteinden een groot formaat slangenklem geklemd. Voor de veiligheid is deze slangenklem afgeplakt met plakband.

De bovenzijde van de vleugels is veel eenvoudiger want dat is de buitenzijde van de ton, die is veel toegankelijker. De vleugel is aan de voorzijde dikker dan aan de achterzijde. De middelpunten van onder- en bovenzijde liggen dus niet op de zelfde plaats. De vleugels moeten dus iets verdraaid worden, de rechter rechts om en de linker links om. Om dit verdraaien mogelijk te maken moeten de naburige duigen weggehaald worden. Om toch de beitel bij het draaien de nodige steun te geven is aan één kant een vuren duig, in iets ver-

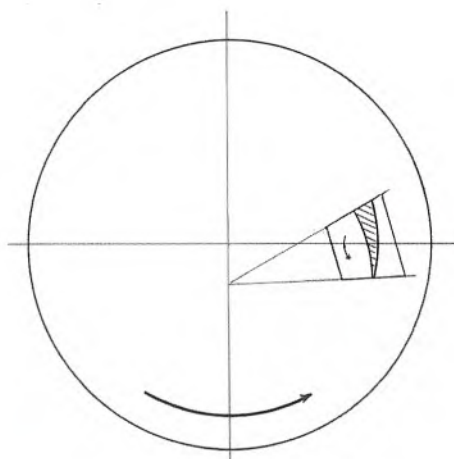
Tekening 1



Tekening 2



Draaien bovenzijde rechtevleugel



Draaien bovenzijde linkervleugel



Foto 2 het draaien van de vleugels

draaide stand teruggezet. Omdat de scherpe kant van de vleugel het meest kwetsbaar is, is de linker vleugel met linksom draaiende bank gedraaid, zie tekening 2.

Tenslotte moet geschuurd worden maar dat was op een draaiende bank niet doenlijk, dus is het met de hand gedaan. De vorm van de vleugel is uitgezaagd met een figuurzaagje. Als laatste moet aan de vleugels een tapeind gedraaid worden. Daarvoor wordt de vleugel met een excentrisch instelbare klauwplaat naar het midden van de as verplaatst. Maar omdat mijn bank, uit 1930, zie foto 3, zo'n moderne klauwplaat niet heeft is beholpen

met een verschuifbaar plankje, zie tekening 3. Het vinden van de juiste vorm voor de aansluiting van de vleugel op de romp is een kwestie van vaardigheid en veel geluk. Tenslotte kan door een guts als steekbeitel te

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basis cursus I en II (8 x 4 uur) € 380

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).

Vervolg cursus (4 x 4 uur) € 190

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie

Christiaan Jörg W. Heukelslaan 6

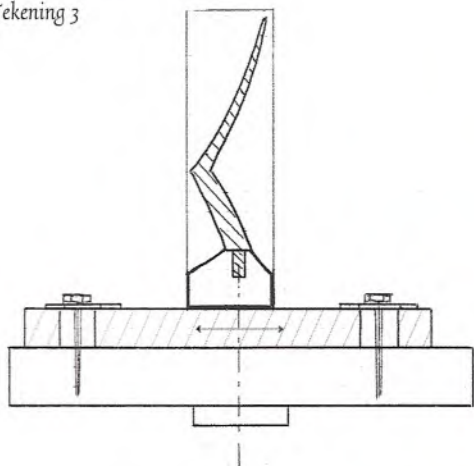
3581 SP Utrecht

Tel. 030 – 2513 684

info@christiaanjorg.nl

www.christiaanjorg.nl

Tekening 3



gebruiken nog veel goed gemaakt worden. De rest is lijm en vloeibaar hout. Het geheel is afgewerkt met Danish oil.

Pieter Six, Wassenaar

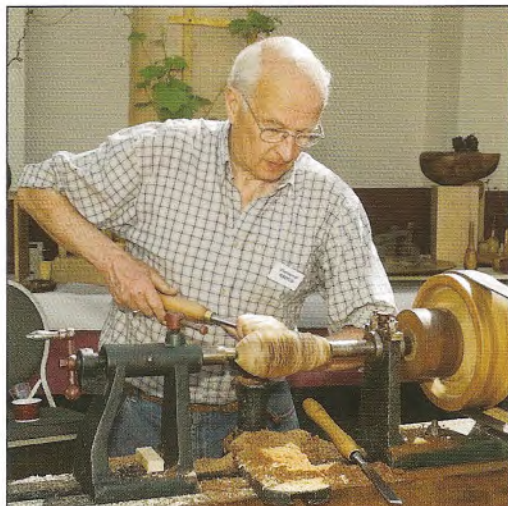


Foto 3 de maker aan het werk op de draaibank uit 1930

Houtdraaiwinkel in Noorwegen

Als vakantie hadden mijn vrouw en ik dit jaar gekozen voor een trektocht door Noorwegen. Deels met de auto en deels met de Huttigrutten (postboot). In grote lijnen was de route via Kiel (Duitsland) naar Oslo – Trondheim – Bergen – Stavanger – Oslo en via Kiel weer naar huis.

Als rechtgeaard houtdraaiër kijk je in



Noorwegen uiteraard ook naar houtdraai-activiteiten. Die waren dit jaar niet echt dik gezaaid. Afstanden naar bekende houtdraaiers waren te ver van onze route af. Wel was het mogelijk de 'houtdraaiwinkel' van Noorwegen te bezoeken. Deze is gevestigd op de Sjøhagen 2 te Stavanger. Door deze winkel wordt ook de houtdraaiboot georganiseerd. Deze boot vaart langs een aantal plaatsen langs de Noorse kust en er worden aan boord diverse houtdraaidemonstraties gegeven. Demonstrateurs dit jaar waren Richard Raffan, Peter Herud, Dick Sing, Jimmy Clewes, Kjell Musland, Wayne Barton, Stuard Mortimer en Asmund Vignes. Op een aantal plaatsen in Noorwegen legt de boot aan en bestaat de mogelijkheid om de aanlegplaats en omgeving zelf te gaan bekijken.



Bij ons bezoek aan deze winkel werden wij met koffie ontvangen door Erik Thjømøe. Na de winkel uitgebreid te hebben bekeken en natuurlijk het e.e.a. te hebben aangeschaft, hebben we uitgebreid gesproken met Erik. Dit was mogelijk omdat het heel rustig was in de winkel. Oorzaak hiervan is dat gelet op de grote afstanden in Noorwegen de verkoop in hoofdzaak plaats vindt via internet. Aan de hand van de website van onze afdeling www.houtdraaienindehaarlemmermeer.nl is het werk van onze groep uitgebreid bekeken door Erik. De website en ook de website van RADIUS werd spontaan bij de favorieten van Erik geparkeerd.

Door Erik werd ik in het bezit gesteld van het boek *Ideer til tredreining* (ideeën voor houtdraaien) van Lars Stana. In dit boek zijn een groot aantal (echt mooie) werkstukken van Noorse houtdraaiers opgenomen. Na ontvangst van natuurlijk de catalogus hebben wij afscheid genomen van Erik. Bij elkaar een heel leuk bezoek aan deze winkel. Mocht u in de buurt van Stavanger komen, dan is dit voor de houtdraaier een aanrader. Als taal is Noors niet echt noodzakelijk. De meeste Noren spreken vloeiend Engels.

Zie <http://www.verktoyas.no/>

Jan van der Ploeg



De 'buitendraaiinrichting' van de Wivamac

Mijn vorige draaibank had een centerhoogte van 20cm. Met die beperking in het achterhoofd kocht ik bij mijn Wivamac meteen het optionele dwarsbed mee, de buitendraaiinrichting volgens de catalogus (zie foto 1). Dat de 5cm die de Wivamac meer aan centerhoogte biedt zo veel uitmaakt, had ik niet voorzien. Dat ik dit dwarsbed toch betrekkelijk vaak gebruik toon ik hieronder, in volgorde van de gebruiksfrequentie tot nu toe. Het bedoelde gebruik is het draaien van voorwerpen met grote diameters. In foto 2 is dat de basisplaat van een oefentol (diameter van 53cm) voor een fysiotherapeut. Het dwarsbed is haaks aan het bed bevestigd met daarop de leunspaanvoet. De leunspaan zelf zit daar weer op via een uit-

houder. De 'vaste kop' staat achter de schijf multiplex midden op het bed, met de hoofdas dwars. De schijf draait dus vrij voor het bed van de draaibank. Iets vaker kwam ik lengte tussen de centers tekort. Foto 3 toont hoe ik met wat boor- en tapwerk (M8) koppelstukjes en een stukje draadeind M10 aan mijn draaibank maakte. Op foto 4 is te zien hoe een en ander er uitziet als daarmee het 'dwarsbed' in de lengte aan het bed is gemonteerd. Dat monteren vraagt niet meer dan ongeveer 15 minuten. De lengte die ik zo tussen de centers kwijt kan, gaat hiermee van 92cm naar ca. 150cm. Foto 5 laat zien wat tot nu toe veruit de meest door mij gebruikte opstelling was van dit losse stukje extra bed. Uit afgedankt rekencentrum

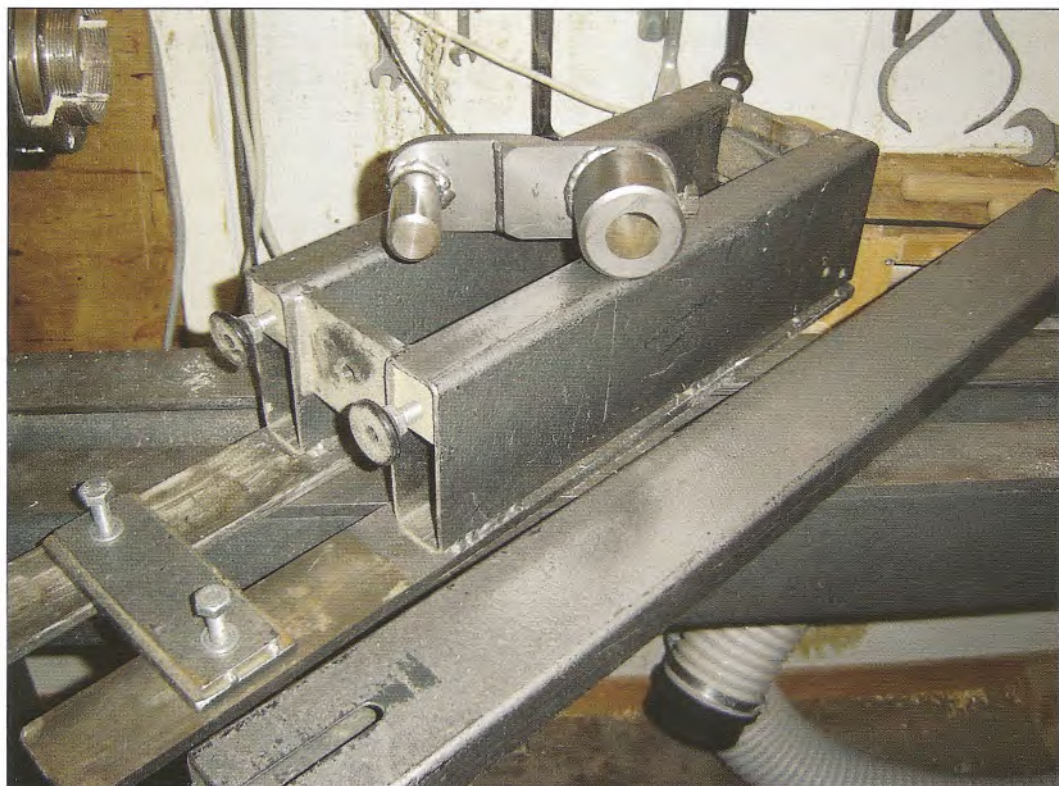


foto 1: de onderdelen van de 'dwarspoot' voor het werken met grote diameters.



foto 2: het 'dwarsbed' met daarop de leunspaan via een 'uithouder'

meubilair heb ik een zware en stabiele poot gewrocht. Met het draadeind M12 waarmee normaal de vaste kop op het bed zit, wordt het 'extra stukje' bed aan deze poot gekoppeld. Deze hoofdverbinding wordt ondersteund door een ander stuk draadeind M8 en een originele bout met schetsplaat direct onder de hoofdas. Op deze manier heb ik een prima demonstratiebank. Het hele spul past goed in de bagageruimte van mijn auto. Het vraagt weliswaar telkens een klein half uur sleutelen om de boel bruikbaar te krijgen, maar daarna heb ik wel een goed bruikbaar stabiel draaibankje. Vooral het draaien van bakjes en potjes is goed te demonstreren. Door de korte lengte zit zelden een stuk van het bed in de weg. Als het moet, kan eventueel de losse kop worden geplaatst. De afstand tussen de centers is dan 18 cm. Opnieuw opspannen van potjes om de onderkant te bewerken is er zo dus niet meer bij.

Eerlijkheidshalve moet ik wel melden dat het kunnen plaatsen van de losse kop nogal wat extra werk gaf. De afstand tussen de beide bovenbladen van het 'dwarsbed' was niet overal even groot. Voor het schuiven van de leunspaanvoet leverde dit geen probleem, voor de losse kop wel. Ik moest van één blad een stukje weg slijpen dat van niets aan de ene kant tot ca. 1,5 mm aan het andere uiteinde opliep. De poot en de vaste kop zitten aan die kant van het bed waar dat geen horizontale balken bevat. De stelpootjes van het oude meubilair heb ik in tact gelaten. Ik denk dat het zeer wel mogelijk is een constructie in hout te maken die vergelijkbaar zwaar en stabiel is. Van de poot heb ik geen detailfoto's gemaakt, omdat ik er vanuit ga dat die op deze manier door vrijwel niemand is na te maken. Wel hoop ik dat de gepresenteerde ideeën bruikbaar zijn voor leden die



foto 3: aan het eind van het bed maakte ik drie hoeklijntjes en een stuk draadeind M10 vast. Daarmee is het dwarsstuk als verlenger van het bed te gebruiken



foto 4: het verlengde bed van de draaibank.

in het bezit zijn van een Wivamac en af en toe behoefte hebben aan hetzij een bedverlenging dan wel een 'demobankje'.

Gerard Gaasbeek, Wageningen.



foto 5: het 'dwarsbed' is het hoofdbestanddeel van een kleine demonstratie draaibank. De poot rechts is onderdeel van de buitendraaiinrichting.

Ons assortiment is uitgebreid.

We leveren nu de volgende producten:

- ☛ Shellawax
- ☛ EEE-Ultrashine
- ☛ Waxtik
- ☛ Waterbeits
- ☛ Traditional wax

Kijk voor meer informatie op het Shellawax deel van www.rons.biz of neem contact op via info@rons.biz



Ook ons assortiment workshops is uitgebreid met o.a. de workshop "Afwerktechnieken voor hout". Kijk dus ook eens bij de cursussen op onze website.



In Beeld: Dik Cornelisse (1935)

Van een leven met metaal naar een leven met hout

Geboren in Vreeswijk in een gezin met acht kinderen, Vader was werkzaam als scheepstimmerman. Dit beroep lag hem dicht aan het hart. Na de moeilijke oorlogsperiode kon hij als bouwvakker veel meer verdienen maar hij kon zijn beroep niet in de steek laten. Dik volgde gedurende acht jaar gewoon de lagere school, beter bekend als GLO. Die acht jaar werd bepaald door de regel dat men 12 jaar en acht maanden moest zijn om tot vervolgopleiding te mogen toetreden. Na die acht jaar ging hij naar de ambachtsschool die hij na twee jaar verliet als machinebankwerker. Direct na de ambachtsschool trad hij in 1951 in Vreeswijk in dienst bij het bedrijf de Keulse Vaart. Het bedrijf werkte in de stoomsleepbotenbranche. In 1953 moest hij dit bedrijf noodgedwongen verlaten. Schepen aangedreven met stoommachines werden in hoog tempo verdreven door schepen aangedreven door dieselmotoren. De Keulse Vaart moest met pijn in het hart zijn deuren sluiten en alle medewerkers ontslaan. Dik kon echter snel werk als leerling-instrumentmaker vinden in Utrecht bij de firma Heycop. Zijn ontwikkeling van leerling naar zelfstandig instrumentmaker zorgde ervoor dat hij met grote precisie de



meest uiteenlopende soorten stempels ontwierp en bouwde. Hij werd een allround man op het gebied van alle soorten metaalbewerking en -verwerking. Hij werkte ruim zeventien jaar voor Heycop. Gedurende deze periode ontwikkelde hij ook zijn kennisveld. Na de ambachtsschool volgde hij de vervolgopleiding machinebankwerker, doorliep de avondvak-tekenschool en volgde de PBNA opleiding werktuigbouwkunde. Het was 1970 dat hij in dienst trad als bedrijfsleider bij Interproduct in Driebergen. Een bedrijf dat veiligheidseis-klemmen leverde aan de meest uiteenlopende bedrijven waar hijswerkzaamheden werden verricht. In 1994 ging hij vanuit dit bedrijf in de VUT. Gedurende zijn werkzaam leven verrichte hij in zijn vrije tijd veel werkzaamheden op velerlei vlak. Hij opereerde op het hoogste niveau als scheidsrechter in het amateurvoetbal, als grensrechter (heet nu assistent-





scheidsrechter) in het betaald voetbal, was bestuurslid (secretaris) van de voetbalvereniging Vreeswijk en was in Lopikerkapel tien jaar voorzitter van de buurtvereniging.

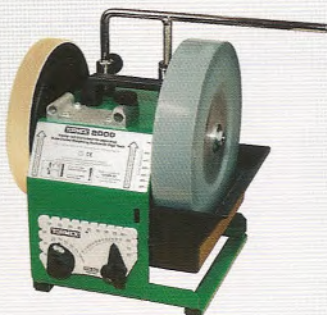
Met het aantreden in de VUT (hij was toen 59 jaar) begon een leven in het hout. Van een tafelboormachine bouwde hij een draaibankje. Dit draaibankje gebruikt hij nu na 15 jaar nog steeds. Hij noemt dit zeer plastisch "appelen schillen met een bijl". Al het gereedschap dat hij nodig had voor het draaien maakte hij zelf. Hij kreeg het boek van Henk Wolf en begon geheel op eigen houtje te draaien (zoals hij zelf zegt: als ik nu draai doe ik waarschijnlijk alles fout wat fout is; het lijkt alsof hij zegt: de wet van Murphy is op mij van toepassing: alles wat verkeerd kan gaan, gaat verkeerd). Hij onder-

waardeert zichzelf wel heel erg, daarom wil ik de lezer snel naar de werkelijkheid terugbrengen. Hij kan goed draaien en hij kan goed werken met hout in het algemeen. Wat het eerste betreft kan men dit afleiden uit het vaasje met bloemen, het bloementafeltje met spiralen, viervoudig links en viervoudig rechts en het omkeerkandelaartje. Wat het tweede betreft blijkt dit uit de prachtige staande klok die hij geheel heeft gemaakt uit hout van een oude tafel. In november 2004 kwam hij in contact via een lid van RADIUS met onze vereniging en werd lid. Volgens Dik is dit een geweldige verrijking en heeft hij zeer veel geleerd van de leden uit de Lekstroom.

Roelof C. Schmidt, Everdingen

HEGNER

**Importeur van de unieke Tormek
water gekoelde slijp system**



Voor informatie en aankoop contact Hegner & Ko
Fermiweg 16, 3208KT Spijkenisse
Tel: 0181-647535, Fax: 0181-647311, rob@hegner.nl

www.tormek.com Kijk naar de demo video en het laatste news

TORMEK
Sharpening Innovation

AFH Fijnhout

DE hardhout specialist voor bedrijf en particulier

- 80 soorten op voorraad
- Teak (o.a. dekdeeltjes)
- Plaatmat. (o.a. Bruynzeel hh)
- Bladen (aanrecht/tafel)
- Fineer
- Eigen zagerij

Amsterdamsche Fijnhouthandel

Minervahavenweg 14 Westpoort 3098 Tel. 020 -682 80 79 Fax 020-684 31 54
e-mail: afh@fijnhout.nl homepage: www.fijnhout.nl



AFDELINGSNIEUWS

Afdeling Amsterdam

Informatie bij de afdelingscontactpersoon Rik Mars: 020 4904 887 of Rik.Mars@waternet.nl

Voor de agenda, verslagen en opdrachten, zie ook:

<http://members.lycos.nl/HoutObjectenRikMars/radius/radius.htm>

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Onderstaande bijeenkomsten worden in 2008 gehouden op een zaterdag van 9.30 uur tot 12.30 uur in het clublokaal 'The Meeting' St. Maartenstraat te Elst (Gld).

Bijeenkomsten:

20 september: Jan Siemelink die het vervaardigen van meubels als hobby heeft, waarbij een houtdraaibank niet valt weg te denken, zal vertellen over zijn bevindingen.

18 oktober: Jan Bergevoet is het sparen van kleine muntjes nog niet vergeten. Hij gaat het draaien van spaarpotten, in alle soorten en maten, demonstreren.

22 november: Ab Strijker toont ons het draaien van omkeerdraaiwerk voor fotolijstjes (zie AR55, blz 8).

Afdeling Den Haag

Info afdelingscontactpersoon (blz. 2)

Afdeling Flevohoutdraaiers

Bijeenkomsten: **15 september, 27 oktober, 8 december**

Afdeling Haarlem

Info afdelingscontactpersoon (blz. 2)



Afdeling Haarlemmermeer

Bijeenkomsten:

19 september DoeDag bij Henk Smit in Oegstgeest. **31 oktober en 12 december** in de Protestantse Kerk, Havikstraat 5, 1171 DW Badhoevedorp, tel. 020 6593133

Afdeling Limburg

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Lochem

Bijeenkomsten: **27 oktober en 24 november**

Locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo. Aanvang 19.30 uur

Afdeling Noord

Bijeenkomsten: **13 september, 15 november**

Inloop: 12.00 uur, aanvang 12.30 uur. Locatie: Dependance Stadswerkplaats Groningen, Antillenstraat 2.

Afdeling Noord-Holland Noord

Bijeenkomsten: **donderdag 2 oktober, dinsdag 25 november.**

De avonden zijn in het dorpshuis "de oude school"

Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek

De avonden beginnen om 19.30 uur

De afdeling Noord-Holland Noord zal haar jaarlijkse expositie- en demoweekend dit jaar houden op **18 en 19 oktober** in het Wijkcentrum Daalmeer, Johanna Naberstraat 75, 1827 LB te Alkmaar (Noord). De zaal is open op beide dagen van 10.00 tot 16.00 uur.



Afdeling Rotterdam

Info afdelingscontactpersoon (blz. 2)

Afdeling Schijndel-Den Bosch

Bijeenkomsten: **18 oktober en 29 november 2008 en 10 januari 2009**. Aanvang: 09.30 uur

Locatie: Cultureel Centrum Het Spectrum Steeg 9, 5482 WN te Schijndel

Afdeling Utrecht

Werkgroep 'De Lekstroom'

Bijeenkomsten: steeds op woensdagmiddag 14.00 uur op de volgende data: **15 oktober en 10 december**

Locatie: de Oude School te Lopikerkapel

Afdeling Veluwe

Bijeenkomsten: de volgende zaterdagen **13 september, 13 december**

Locatie: een zaal van de Sionskerk, Asseltseweg 6, 8161 VV Epe

Afdeling De Waarden

Bijeenkomsten: **4 oktober, 15 november en 20 december**

Locatie: Adrie Bezemer

Afdeling Westelijk Noord Brabant / Zeeland

De Scheldedraaiers

Bijeenkomsten **elke eerste zaterdag van de maand** in Het Ambachten-centrum, Kattendijksedijk te Goes. Aanvang 09.30 uur. Ook leden uit andere afdelingen zijn, na overleg, van harte welkom.



AGENDA

19 en 20 september 2008

Opendeurdagen bij Willy Vanhoutte In Beernem (B) van 10.00 tot 17.00 uur.

Zie www.willyvanhoutte.be

10 en 11 oktober 2008

Opendeurdagen bij Drechselbedarf Schulte.

Zie www.drechselbedarf-schulte.de en de advertentie op pag. 30.

18 en 19 oktober 2008

Vormgevers in Hout

Locatie: Fort bij Vechten, Marsdijk 2, 3981 HE Bunnik

10de tentoonstelling van houtdraaiers, meubelmakers, beeldhouwers en alles wat maar met hout te maken heeft.

Demonstraties / presentaties en zelfs een mobiele zagerij waar men hout kan kopen.

Zie ook www.vormgeversinhout.nl

1 november 2008

Landelijke DemoDag

Locatie De Schalm in De Meern.

2 november 2008

Manifestatie: Open Dag Hout

Plaats: De Flint te Amersfoort

Openingstijd: 10.00 tot 17.00 uur

Toegangsprijs volwassenen: € 5,00
65 + € 3,50

kinderen van 2-12 jaar € 2,00

Passie voor Hout

Open Dag Hout voor de 32 ste keer
De Open Dag Hout is een themadag



waarbij Hout centraal staat. Het evenement wordt steeds in een andere plaats in Nederland gehouden, om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met alles wat je van hout kunt maken. Het is altijd een gezellige, veelzijdige en inspirerende dag.

De bezoeker staat een heel gevarieerd aanbod te wachten. Zo maakt hij kennis met ambachtslieden, kunstenaars en hobbyisten, die met liefde hun houten producten tonen en hierover uitleg geven. Voorbeelden hiervan zijn sieraden, kano's, muziekinstrumenten, modelbouwwerken, hoeden, meubels, beelden, schalen en vele andere gebruik- en siervoorwerpen. Er zijn demonstraties houtbewerking en je kunt voorlichting krijgen over houtsoorten en bosbeheer. Verder kun je informatie krijgen over cursussen houtbewerking en worden er boeken en houtmonsters aangeboden, om nog maar een paar dingen te noemen. In totaal wordt de dag verzorgd door 80 tot 100 exposanten uit binnen- en buitenland. Wat deze mensen bindt is hun liefde voor het hout. Daarom is er voor de kinderen een timmerhoek ingericht waar naar hartenlust kan worden getimmerd. Ook dit jaar is de bekende professionele klusser Dennis Mulder de hele dag aanwezig om de kinderen hierbij te begeleiden. Kortom, voldoende redenen om een kijkje te gaan nemen op de Open Dag Hout.

MUTATIES LEDENLIJST

Nieuwe leden:

- Hannes O., Halensebaan 35a, B-3490 Diest (B) Leerdam



- W. van, Burg. V. Willigenstraat 35, 2941 ES Lekkerkerk
- Mill W.G.H.J. van, Vicarisstraat 13, 5845 HB St. Anthonis
- Otte F., Zesakkers 2023, 6605 TC Wijchen
- Overeem H., Broeklaan 66, 3848 CJ Harderwijk
- Sengers M.A.J., Heerenweg 143, 1851 KN Heiloo
- Vogels L.J.M., Bermakker 33, 5341 SB Oss
- Voogt M.W., Rogaland 21, 2905 AP Capelle a/d IJssel

Adreswijziging

- Feith I., Tramstraat 4, 7255 XB Hengelo (Gld)
- Geelhoed G.A., St. Felixstraat 22, 441 DC Rilland Bath
- Huizenga M., Overzicht 16, 6862 CS Oosterbeek
- Tolboom G.A., Klapmuts 41, 3828 SN Hoogland
- Zwanenburg A.F., Jister 30, 8404 GZ Langezwaag

Overleden

- Muntendam D., Noordbroek

Oprichting afdeling Schijndel / 's Hertogenbosch

Onlangs is een nieuwe afdeling van RADIUS opgericht. Ad van Dijk heeft samen met Piet Boonman een 30-tal RADIUS leden uit het oostelijk deel van Noord-Brabant benaderd. Op de oprichtingsvergadering op 10 mei j.l. in het Cultureel Centrum 't Spectrum in Schijndel waren 25 draaiers aanwezig. Iedereen was enthousiast, had



ook wat eigen werk meegenomen, van menigeen zeer bewonderenswaardig. De kosten werden zonder moeite bestreden door de opbrengsten van een loterij, waarvoor o.a. door het bestuur van RADIUS en diverse bezoekers van de vergadering leuke prijzen beschikbaar waren gesteld.

Het Spectrum, een prachtig cultureel centrum in Schijndel, met o.a. een mooi ingerichte timmerwerkplaats, is zeer geschikt voor onze bijeenkomsten. De prijs is aan de hoge kant, daarom kijken we nog uit naar een mogelijk goedkoper adres, maar voorlopig kunnen we vooruit. Een definitieve naam is er nog niet, afdeling Den Bosch of afdeling Schijndel. De kosten in de toekomst moeten worden bestreden door contributie. Niemand had moeite met een bedrag van 5 Euro per bijeenkomst. Uit de vergadering kwam het voorstel daar maar vast mee te beginnen, waarna zonder voorafgaande stemming de beurzen werden getrokken en geopend. De oprichtingsvergadering verliep dus uitstekend. Dus vol vertrouwen naar de toekomst. De door mevr. van Dijk verzorgde appelflappen waren zowel gratis als uitstekend.

Piet Boonman

TE KOOP

De heer B. Valk te Gorinchem stopt met draaien en wil de hieronder omschreven zaken verkopen.

Draaibank met toebehoren:

1. Merk: Mayford (type tafelbank), met documentatie.



Centerhoogte t.o.v. bed 200mm, breedte ca. 200mm. Afstand tussen de centers ca. 750mm.

Lengte totaal ca. 1200mm. „Buitenboord“ draaien mogelijk tot een diameter van ca. 400mm. Inclusief de originele buitenboord leunspaanhouders en twee schuurtafels. Voltage 220/230, vermogen ca. 0,5 PK. De aandrijving is onder de bank en dus onder de tafel gemonteerd.

Diverse toebehoren: Leunspanen ca 6 stuks met diverse afmetingen.

Een aantal meenemers en tegencenters. Diverse stalen opspanplaten en houten schuurplaten voorzien van een metalen opschrøefplaat. Reserve aandrijfriem. Slijpsteen met metalen opschrøefplaat voor aansluiting op de draaibank.

Onderstel, houtentafel met daaronder de aandrijfmotor gemonteerd. Afmetingen: Lengte 200cm, breedte 75cm, hoogte 87,5cm.

Prijs: 400 Euro. Af Gorinchem.

Tafel kosteloos, echter wel zelf ter plaatse te demonteren.

2. Draaibeitels, ca. 10 stuks, diverse maten en soorten.

Prijs: 200 Euro.

Namens de heer B Valk:

A. van der Wouden.

Tel: 0183 - 564689.

Te koop aangeboden wegens aanschaf grotere lintzaag een DeWalt DW 3501 lintzaag met variabel toerental
Zaaghoogte: 150mm, halsdoorlaatbreedte: 310mm, schuininstelling tot 45°, 4 tal lintzagen (3mm, 3 x 6mm en 10mm), verstelbare verstekgeleider en langsgleider.

In uitstekende conditie, voor Euro 225.=

**Jan Roest, tel 030 6912411 of
06 2279 1214**

Grensverleggend

Sinds de oprichting van onze afdeling “De Scheldedraaiers” in Zuid-West Nederland (West-Brabant en Zeeland) nu ongeveer 5 jaar geleden, hebben we er steeds naar gestreefd onze grenzen te verleggen. We begonnen met het geven van een paar cursussen houtdraaien voor beginners, omdat (nog) niet alle leden ervaring hadden in houtdraaien. Harry van Wees, één van de medeoprichters en bekend van zijn website, zette hier zijn schouders onder. Aarzelend werden in het begin werkstukken, voor velen de eerste, meegebracht naar de maandelijkse bijeenkomst. Het was de bedoeling deze ter lering te beoordelen, maar je wilde de maker niet ontmoedigen door al te kritisch te zijn. Om dat te omzeilen werd soms gereageerd met “Een mooi stukje hout” maar verder werd er niet al te veel over de vorm of afwerking gepraat. We schooiden in het begin ook bij andere afdelingen om onderwerpen voor de bijeenkomsten. Inmiddels hebben we onze draai redelijk gevonden. Met een hoog opkomstpercentage, ook in de zomer, voorzien we duidelijk in een behoefte. We leren van elkaar en in plaats van op een paar leden te drijven die redelijk tot prima draaiwerk afleveren, zien we het niveau van de club in zijn totaliteit omhoog gaan en dat maakt het waardevol. Er wordt nu nadrukkelijk stil gestaan bij vormgeving en afwerking.

Onlangs hadden we een bezielde spreker over hout. Iemand die als het ware in het hout was geboren, maar zeker uit het goede hout was gesneden en er ook nog heel veel van af weet. Johan Sesselle uit Adegem, net over de Belgische grens. Hem hadden we gevraagd de meegebrachte werkstukken te bespreken en dat was niet aan dovemansoren gezegd. Een aanrader voor andere afdelingen en voor ons



Johnny Jansen, uit Ekeren (België) met zijn werkstuk dat op 27 april 2008 de 2de prijs won in de categorie ‘Groten maken mini’s’ op de tentoonstelling ‘Hou ’t vast’ in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren.

zeker voor herhaling vatbaar. Een van zijn uitspraken wil ik u niet onthouden “Wetten is geen verletten. Het geeft een betere snee en gerust er een beetje mee” Johan groeide op als houtkoper en heeft dat nu overgedragen aan zijn zoon. Hij weet de voor de handel minder aantrekkelijke stukken te prepareren voor houtdraaiers en daarbij zitten stukken die de kwalificatie “neusje van de zalm” verdienen. Vaak zijn deze ook bij hem te koop. Nieuwsgierig geworden? Maak een afspraak 0032 50713656.

Door de ligging zal het u niet verbazen dat we ook Belgisch bloed in de afdeling hebben. Ons lid Johnny Jansen uit Ekeren levert door zijn inbreng tijdens de bijeenkomsten een positieve bijdrage aan de kwaliteit. Zijn specialiteit is het draaien van grote schalen. Van taxus, diameter 60 tot 70 centimeter. Waar groeiden die

bomen toch? Dat hij goed presteert mag blijken uit het feit dat hij op een tentoonstelling in het Afrikamuseum te Tervuren door het publiek met een tweede prijs werd bedacht. Zij die lid zijn van het Vlaamse Gilde van Houtdraaiers hebben dat uitgebreid kunnen lezen in het laatst verschenen tijdschrift. Hij restaureert en handelt in Franse antieke meubelen.

Zo zijn er natuurlijk ook anderen te noemen. Van minidraaiwerk op hoog niveau tot een

aantal mensen die als Willy Wortel geen slecht figuur slaan. Kortom, van alles wat. Belangrijk is dat ieder op zijn niveau er veel plezier aan beleeft en dat is volop aanwezig. In september hopen we ons eerste lustrum te vieren met een etentje en een tentoonstelling. Ik kijk uit naar het resultaat en heb er het volste vertrouwen in. Door de inzet van allen gaan we door met het verleggen van onze grenzen.

Ko Marinissen

MEMENCO

Machines, gereedschappen, hout en toebehoren voor de creatieve houtbewerker

Memenco levert al vele jaren machines, gereedschappen, hout en toebehoren aan de creatieve en ambachtelijke houtbewerker.

Door eigen import uit ondermeer Australië, Engeland, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten, kan vaak tegen concurrerende prijzen geleverd worden.

Bekende merken en namen zoals Ashley Iles, Craft Supplies, Crown Tools, Danish Oil, Eze Lap, Henry Taylor, Scheppach, Teknatool, Tormek, en sinds kort het eigen merk WHT.

Nu in de picture:



Teknatool Nova 3000
Prijs: € 1.250,00



6-delig HSS beitelset
Prijs € 125,00

Meer weten? Bekijk dan de website www.memenco-europe.com, of bel 0528 – 266362. Bezoekadres (na telefonische afspraak): Hoofdstraat 46, 7921 AM Zuidwolde.

Open Deur Dagen

Vele leveranciers en fabrikanten organiseren een keer per jaar of een keer per 2 jaar zgn. Open Deur Dagen. Klanten kunnen op deze manier kennis maken met de leverancier en zijn productenpakket en tevens zijn er zeer vaak demonstrateurs aan het werk om te laten zien wat er mogelijk is. Een ander aspect is het sociale. De bezoekers kunnen discussiëren en kennis uitwisselen met andere bezoekers en de demonstrateurs. Vaak worden internationaal bekende demonstrateurs uitgenodigd. Op deze manier kun je kennis maken met in ons geval draaiers die je alleen maar kent van artikelen in bijv. 'Woodturning' of van het internet. De bekende dagen die Willy Vanhoutte elk jaar in september organiseert zijn hiervan een goed voorbeeld. In Duitsland organiseert Hans Schulte ook al vele jaren van dit soort dagen. Regelmatig staan in AktieRadius in de rubriek Agenda de diverse data vermeld. Dit voorjaar bezocht ik in Duitsland de Open Deur Dagen van houtleverancier Mark Terhorst in Legden, vlak over de grens bij Arnhem. De charme van deze dagen was dat het er absoluut niet druk was. Ik werd aangetrokken door het feit dat o.a. Jimmy Clewes uit Engeland zou demonstreren. Deze draaier is, denk ik bij velen bekend van zijn DVD series en zijn artikelen in 'Woodturning'. Jimmy is een zeer aimabele vent die graag de tijd voor je neemt om e.e.a. uit leggen. Omdat er zo weinig publiek was, leek het soms of je een privé demonstratie kreeg. Hij nam alle tijd om bepaalde technieken maar vooral zijn designkeuzes toe te lich-



ten. Na afloop hebben nog lang gepraat over de internationale houtdraaierswereld. Natuurlijk kwam ook ter sprake wat ik zo al draaide. Omdat ik altijd als ik naar bijeenkomsten van houtdraaiers ga, houtdraaiwerk bij me heb, kon ik hem een van mijn eikeldoosjes laten zien. Jimmy zij meteen spontaan 'Wil je met mij ruilen?' Jouw eikeldoosje tegen mijn zojuist gedraaide kelk. Mijn eerste gedachte was: 'Staat hij mij nou voor de gek te houden?' Maar nee, hij meende het. Hij verzamelde werk van draaiers uit de hele wereld, bekend of onbekend als hij het maar mooi vond. Natuurlijk zij ik ja en ter plekke signeerde hij zijn kelkje en ook ik moest mijn eikeldoosje aan de binnenkant van mijn naam voorzien. Nou dat was wel een opsteker voor mij als amateur! Overigens is dit weer een voorbeeld van hoe open de houtdraaierswereld is. Iedereen is bereid zijn kennis met anderen te delen. Geweldig toch!

Jan Hovens

Zelf gemaakte verdeelschijven

Soms wil je in een draaiwerk hout 5 of 6 gaten boren, die samen precies het cirkeltje rond zijn. En als je dan een rare maat hebt, en dat is meestal zo, dan is dat lastig verdelen en uitmeten. Nu hebben sommige klauwplaten een verdeling met 24 gaten. Dan verdeel je de cirkel in maximaal 24 gaten, met als keuzemogelijkheden 2, 3, 4, 6, 8, 12, of 24 gaten. Maar maak dan maar eens 5 of 10 gaten in een omtrek. Of als je het helemaal voor elkaar wilt hebben, doe dan maar eens 7 gaten in een omtrek. Nu zijn er verdeelschijven in de handel, waarbij de verdelingen zijn aangebracht in de vorm van cirkels met gaten, waarbij de boorrichting van het gat evenwijdig is met de as van de draaibank. Maar die zijn prijzig, als je al een adres weet waar je zo'n schijf kan kopen. De schijf wordt over de hoofdas geschoven en vastgeklemd door de klauwplaat.

Het uitgangspunt bij mijn schijven is een afstand van 2 centimeter tussen twee gaten, terwijl de gaten haaks op de hoofdas zijn geboord. Radiaal heet dat. In de door mij gebruikte methode voor het maken van een schijf moet je het aantal gaten niet te klein nemen, anders wordt de diameter te klein voor

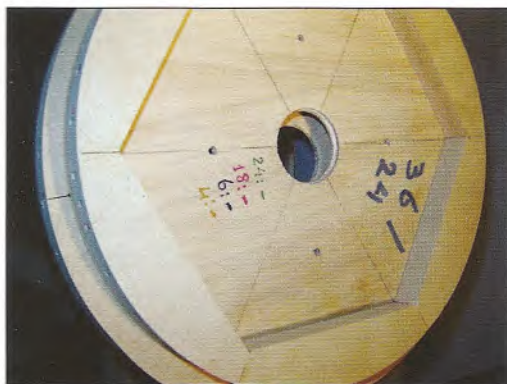
de hoofdas. Ook niet te groot, want dan kom je in de knoop met je centerhoogte. Maar je kunt natuurlijk de afstand tussen de gaten vergroten om een grotere diameter te krijgen, of de afstand tussen de gaten iets verkleinen om een kleinere diameter te krijgen. Alleen bij het verkleinen van de afstand tussen de gaten loop je het risico, dat de nauwkeurigheid afneemt. De gaten zijn daarbij ook radiaal, haaks op de hoofdas, geboord. Deze methode heeft ook weer nadelen, de rand is dikker dan de metalen verdeelschijven, en je moet nog een oplossing verzinnen voor het vasthouden en fixeren bij het boren.

Hieronder heb ik een aantal mogelijke schijven gezet met daarbij de mogelijke verdelingen.

Zo'n verdeelschijf maken is vrij simpel en hieronder stapsgewijs weergegeven.

1. Bepaal hoeveel gaten je wilt hebben in je cirkel.
2. Vermenigvuldig dat aantal met 2cm.
De uitkomst is de omtrek van de cirkel die je uiteindelijk krijgt.
3. Deel dat getal door 2 maal 3,14 (Pi) om de straal te krijgen.

AANTAL GATEN	OMTREK IN CM	DIAMETER IN CM (ONGEVEER)	MOGELIJKE VERDELINGEN						
20	40	12,7	2	4	5	10	20		
24	48	15,3	2	3	4	6	8	12	24
28	56	17,8	2	4	7	14	28		
30	60	19,1	2	3	5	6	10	15	30
36	72	22,9	2	3	4	6	9	12	18
40	80	25,5	2	4	5	8	10	20	40

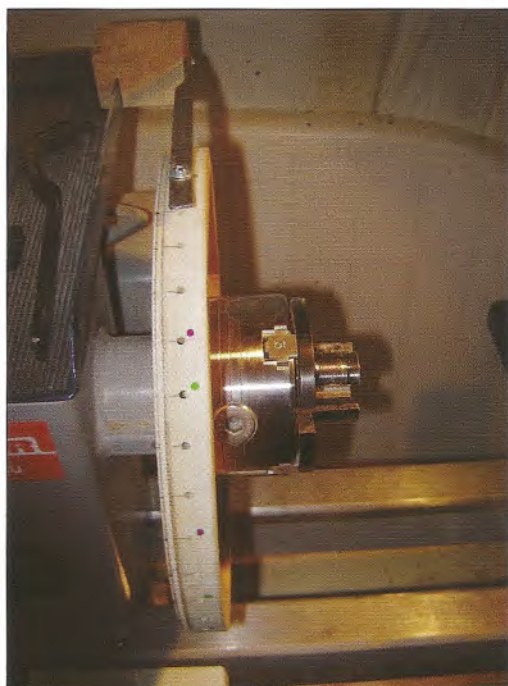


Een verdeelschijf met 24 en 36 gaten, inclusief de betekenissen van de diverse markeringen op de rand.

4. Tel daar 1cm bij op en dan krijg je de middellijn van de cirkel die je uit 6mm dik multiplex zaagt. De verhoging met 1cm is omdat het naderhand op de juiste omtrek wordt gedraaid (zie 9).
5. Uit 12mm MDF zaag je een strip van 3cm breed.
6. Van die strip zaag je 6 stukken met een verstek van 60 graden. Elk stuk heeft een trapeziumvorm en alle 6 stukken samen vormen een zeshoek. De lengte van de langste kant is $1,75 \times$ de uitkomst van stap 3. Ik gebruik speciaal 6 stukjes. Een rand uit 4 stukken vraagt een te brede strip, en andere aantallen vragen veel te precieze hoeken. Een hoek van 60 graden is zelf heel makkelijk uit te zetten met een passer: Je maakt gewoon een driehoek met 3 gelijke zijden en je bent klaar.
7. Lijm de strippen op de schijf uit stap 4, zodat je een zeshoekige rand krijgt op de schijf.
8. Zet de schijf op de draaibank. Het mooiste is om dat op een opspanplaat te doen. Het kan ook op een opspanschroef. Zorg er voor, dat het middelpunt van de schijf ook op het middelpunt van de opspanplaat zit
9. Draai de schijf op de gewenste omtrek. Het mooiste controleer je dat door een strip

papier te nemen (een stuk krant kan heel goed) met een lengte van iets meer dan de uitkomst van stap 2. Zet op die strip papier de exacte lengte in centimeters uit. Pas het stuk papier rond de gedraaide schijf en draai net zoveel af dat de uitgezette lengte bereikt wordt en de streepjes op elkaar liggen. Wat natuurlijk ook goed werkt is een papieren centimeter uit een van de diverse merken bouwmarkt.

10. Zet om de 2 centimeter een streepje op de omtrek van de schijf. Doe dit niet met een passer, maar met een strip stevig papier. Gebruik eventueel de papieren centimeter uit punt 9.
11. Boor radiaal op de schijf gaatjes van bijv. 3mm diameter en 10mm diep. Gebruik een boorhulpstuk, dat bij de diverse leveranciers te koop is, of maak het zelf van een klosje hout. Dat klosje moet aan de onder-



De rand, inclusief de gaatjes en de markeringen + de manier van het vastzetten + een beeld van het blokkeermechanisme.



De manier waarop de schijf op de hoofdas achter de klauwplaat zit + een beeld van het blokkeermechanisme.

zijde passen in de leunspaanhouder en het gaatje voor de boor moet precies op centerhoogte zitten.

12. Boor of draai een gat met exact dezelfde doorsnede als de neus of hoofdas van de draaibank. Precies in het centrum van de schijf. Vandaar mijn pleidooi voor het opspannen op een opspanplaat. Dan kan je het gat er in draaien met de punt van een vlakke beitel. Na afloop moet je wel de punt weer scherp en je hebt een kleine kras in de opspanplaat.
13. En nu moet je een vastzetmechanisme maken dat op je draaibank past, waarmee de schijf kan worden tegengehouden als die achter de klauwplaat is vastgezet op de hoofdas. Dat verschilt van draaibank tot draaibank. Ik gebruik op mijn draaibank een strip ijzer, dat draaibaar is gemonteerd op een klosje hout. In dat klosje hout zit een sleuf, die precies over de rand van het gereedschapsplateau past. En dat plateau zit bovenop de kop van de draaibank. In de strip ijzer zit een M3-boutje, dat weer in de gaten valt. Je kunt ook een mechaniekje bedenken, dat op het bed van de draaibank ligt, met een verticaal verend pennetje (Ballpoint-veertje). Maar zoals gezegd, dat verschilt van bank tot bank.

Nog even over het MDF. Het is raadzaam om dat te draaien met een snoetje voor. De Engelsen noemen het soms ook wel eens 'het asbest van de 21ste eeuw'. Dat ik toch kies voor MDF ligt aan het materiaal: geen vezelrichting, goed te draaien en te boren. Als je de gaatjes nog wilt markeren met een bepaald kleurtje voor de diverse verdelingen, dan is dat ook makkelijk te doen met een viltstift of een drupje verf.

Tot slot nog iets over de nauwkeurigheid. Met een professioneel vervaardigde metalen verdeelplaat bereik je wel een grotere nauwkeurigheid, maar heb je die ook nodig? Stel, dat het gaatje een millimeter fout zit, is dat verschil te zien in het resultaat? Ik zeg 'te zien', niet 'te meten'. Je ziet het niet. Je ziet het wel als je een vergissing maakt en een verkeerd gaatje pakt. Daarom is het 't beste om een schijf te markeren met een kleurtje voor de diverse mogelijkheden.

Bert Rosbach



Een beeld van de schijf met 40 gaten.

Vaas van Robinia

Na nog niet zo lang (3 jaar) houtdraaien is het mij opgevallen dat het getoonde werk in AkieRadius er zo "gelikt" uit ziet.

Houtdraaien zonder warrige gedeelten of noesten geeft ook wel een mooi resultaat maar ik ben altijd al een beetje tegendraads geweest dus waarom dat niet eens toepassen op een stuk hout van gelijke aard?

Op mijn oprit stond jaren geleden een bolacacia, eigenlijk bolrobinia in de weg. Het stammetje leverde mooi rechtdradig hout en is verwerkt maar de kop bleef 2 jaar liggen en bleef me uitdagen. Totdat....

Het inspannen gaf problemen met een rotte plek aan de onderkant en allerlei uitsteeksels aan de bovenkant. Met een hulpplaatje waarin 3 puntige schroeven aan de ene zijde en een kuiltje van een verzinkboor aan de andere kant was de rotte plek overmeesterd. Een lange bout aan de andere kant maakte het mogelijk het geheel in te spannen en aan te drijven. Wat een

onbalans! Mijn hele bankje (Nova 3000) stond te schudden. Op lage toeren en héél voorzichtig het geheel vorm gegeven. Tijdens het gladder worden door alle uitsteek-

sels weg te draaien werd mijn verbazing over wat er tevoorschijn kwam al maar groter. Na afwerking met Shellawax ziet het eindresultaat er uit zoals alleen de natuur dat kan vormen. De les die ik hieruit geleerd heb is: gooi nooit een raar stuk hout zomaar in de kachel maar probeer er iets van te draaien als dat mogelijk is.

Met vriendelijke groet,
Hans Martijn (afd. Noord)



Van de redactie

Per jaar verhuizen 1,6 miljoen mensen binnen Nederland: een miljoen binnen de gemeente waar ze wonen en 600.000 naar een andere gemeente. Het gaat daarbij om migratiestromen die zeer divers zijn van samenstelling, omvang en verhuisredenen. Mensen verhuizen om verschillende redenen. Dit jaar heb ik meegewerkt aan het in stand houden van dit cijfer, maar voorlopig doe ik dat niet meer. Onze reden om te verhuizen was het dichterbij familie en kinderen gaan wonen nu ik gestopt ben met (betaald) werken. Verhuizen is toch een heel gedoe, zelfs wanneer ik alleen kijk

naar mijn hobby's. Op het oude adres alles uitzoeken, overbodige zaken weggooien, houtdraaibank en andere apparaten demonteren, inpakken, vervoeren en op de nieuwe plek weer alles opbouwen. Het heeft natuurlijk ook voordelen, bijv. er gaat eens flink de bezem door de verzameling hout en op de nieuwe plek kan alles netter en beter opgebouwd worden. Voorlopig ben ik nog aan het opbouwen op het nieuwe adres maar ik hoop binnen enkele weken weer achter een draaiende houtdraaibank te kunnen staan.

René Wetzels

Houtdraaien en internet

Houtdraaien is een continu proces van leren, immers zodra je een techniek beheerst, wil je weer wat anders leren. Een enkeling daargelaten wil niemand zijn hele leven tafelpoten draaien. Je zoekt steeds nieuwe uitdagingen. Dat leerproces moet gevoed worden, vooral door uitwisseling van ideeën en technieken met andere draaiers. Daarom is wellicht ook de belangrijkste activiteit van onze vereniging, het organiseren van de DemoDagen. Hier vindt op de best mogelijke manier de wisselwerking van ideeën en technieken plaats. Een andere bron van ideeën is natuurlijk ons blad *AktieRadius*. Er is hiernaast nog een groot scala aan boeken en tijdschriften gericht op het houtdraaien. Sinds een tiental jaren is internet ook een bron van inspiratie en uitwisseling van ideeën voor ons houtdraaiers. Dit ontwikkelt zich in een hoog tempo in aantal sites en de kwaliteit daarvan. Het is onmogelijk geworden om een volledige opsomming te geven, het zijn er gewoon te veel. Er zijn discussieforums waar houtdraaiers discussiëren en vragen aan elkaar kunnen stellen. Er zijn sites van clubs zoals bijvoorbeeld onze site. Er zijn sites van individuele houtdraaiers van

eenvoudig tot heel uitgebreid met veel foto's van hun werk. Firma's die houtdraaimaterialen leveren hebben vaak ook goede sites. Niet alleen proberen ze hun spullen te verkopen maar geven ze ook tips, ideeën, handleidingen, enz. Sommige van deze sites hebben filmpjes die je kunt downloaden. Kijk maar eens op de site van Robert Sorby (www.robert-sorby.co.uk). Ook op de site van de firma Oneway staan leuke filmpjes. Om van dit alles te kunnen genieten zijn er wel een aantal voorwaarden. Een zgn. breedbandaansluiting is wel noodzakelijk anders duurt het downloaden te lang. Kennis van de Engelse taal en andere talen is makkelijk want er zijn niet zoveel Nederlandstalige sites. Er zijn twee mogelijkheden om op ontdekkingsreis te gaan (want het internet op gaan is vaak een ontdekkingsreis). De eerste mogelijkheid is te starten op een site die naast eigen informatie ook zgn. links heeft naar andere sites. Een goed voorbeeld hiervan is de site van Robert Sorby. Een tweede mogelijkheid is naar een zoekprogramma te gaan als Google en daar zoektermen als "woodturning" in te geven en dan verder te surfen op het net. De laatste nieuwe ont-



www.craftsupplies.nl

Online winkel voor de houtspecialist

E-mail: info@craftsupplies.nl
Tel: 06-41 674 523

Hout - Fineer - Gereedschappen - Draaiaccessoires - Afwerkingsmaterialen - Schuurmaterialen - Ivor

wikkeling is internettelevisie. Een televisieprogramma dat je kunt volgen vanaf internet. Sinds kort is er een dergelijk programma dat alleen maar programma's uitzendt over houtbewerken. Naast meubelmaken ook houtdraaien. Het is een 24-uurs programma, 7 dagen per week, 365 dagen per jaar. Kijken hierna kost niks (uitgezonderd je internetabonnement)! Ga maar eens naar [www.the-](http://www.the-woodworkingchannel.com)

[woodworkingchannel.com](http://www.the-woodworkingchannel.com). Het beeldscherm is klein maar verder wel vrij duidelijk. Het is Engelstalig en net als een normale commerciële zender is er reclame. Deze reclame is gelukkig gericht op de houtbewerker (en dus geen reclame over geveugelde inlegkruisjes!). Ik vind het vaak leerzaam en het is eens wat anders dan de Europese kampioenschappen voetballen.

Jan Hovens



Waar kiest de vormgever in hout

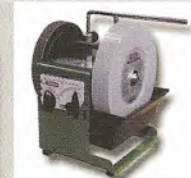
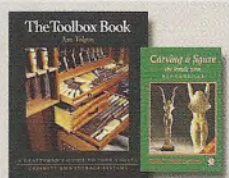
U zoekt Japanse zagen en beitels, 'n schaaaf van Lie-Nielsen of Clifton. Of een perfecte houtdraaibank met opspangereedschappen voor klein en groot werk en keuze uit honderden houtdraaibeitels. U bent meubelmaker of houtsnijder. U wilt



uit de grootste collectie

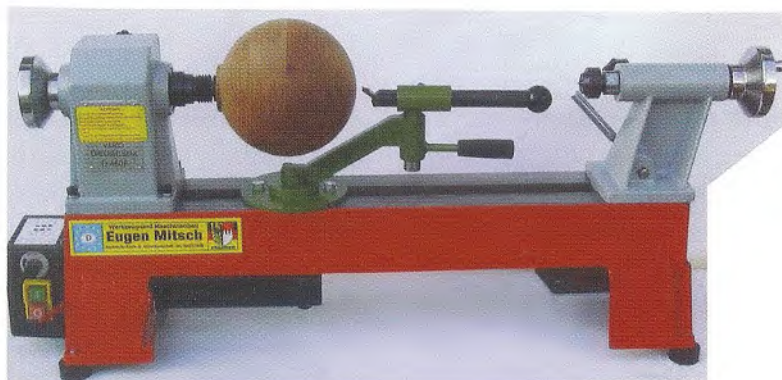
alles zien en lezen op het gebied van de ambachtelijke houtbewerking. Voortaan vindt u alles onder één dak! Welkom van dinsdag t/m zaterdag en ook op donderdagavond!

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel.: 026-4451644
Fax: 026-4424435



gereedschappen? BAPTIST

VOOR HOUTBEWERKERS
houtbewerkers@baptist.nl



Kogeldraai-opzetstuk.

Met behulp van dit apparaat kunnen op onze zelf ontwikkelde mini-draaibank bollen tot Ø 200 mm gedraaid worden, op grotere banken zelfs tot Ø 300 mm. Dit hulpstuk kost slechts € 132,- af fabriek. Wij produceren draaibanken met vele hulpstukken, desgewenst in speciale uitvoeringen overeenkomstig tekening of gegeven aanwijzingen.

Eugen Mitsch Werkzeug- und Maschinenbau

D-63814 Mainaschaff Stockstadter Straße 40
Tel. +49 (0)6021 73598 Fax +49 (0)6021 73244
www.mitsch-drechselmaschinen.de

Reactie op Het afwerken met lak

Met genoeg heb ik het stuk van Muck Douma over het afwerken met lak in de vorige editie van dit blad gelezen. Wellicht zijn de volgende aanvullende tips nuttig voor een ieder die naar aanleiding van dat artikel de kwast ter hand wil nemen:

Verskil in zuigkracht van bijvoorbeeld gezond versus aangetast hout kan zeer sterk verminderd worden door eerst een laag sanding sealer toe te passen. Dit verbetert zowel het resultaat bij lakken als bij beitsen aanmerkelijk.

Het aantal benodigde lagen lak kan gereduceerd worden door de eerste laklaag na aanbrengen direct (dus terwijl de lak nog nat is!) in te schuren. Breng daartoe de eerste laklaag iets verdund aan en schuur deze direct in met

de fijnste korrelgrote schuurpapier die u gebruikt heeft in het voorwerk. Het is een beetje een kliederboel maar de poriën worden op die manier zeer snel en efficiënt gevuld zodat u in één slag een glad resultaat krijgt. Na droging van de lak nog eenmaal naschuren met de fijnste korrel die voorheen gebruikt is en u heeft een prachtig gladde basis voor het opbouwen van de volgende (glans-)lagen. Kies indien u het werkstuk wilt gaan polijsten voor een harde lak; parketlak is daar een voorbeeld van. Jachtlak daarentegen is gemaakt om veerkrachtig te zijn en is derhalve een stuk lastiger te polijsten. Laat voor het polijsten de lak eerst goed uitharden, bij voorkeur een dag of 14.

Ron van Zaltbommel

1% water en onze toekomst

Een fors aantal maanden geleden werd ik gebeld door een studente van de Design Academy Eindhoven met het verzoek of ik mogelijk wat zou kunnen draaien voor een project voor haar studie. Ik had al eens eerder een verzoek gekregen om mee te werken aan een project van een student (Het alfabet in 3D, Roelof C. Schmidt in AR45) maar kon daar toen geen gehoor aan geven. Deze keer had ik wel tijd en dus heb ik ja gezegd. Ze wilde graag een aantal houten bekers gedraaid uit nat hout om te laten zien dat ze scheuren bij het uitdrogen en dat de scheuren weer dicht zouden trekken als er weer water in de bekers geschonken zou worden. Dit is ten minste mijn samenvatting van een lang en enigszins onduidelijk verhaal. Maar ja wat zou het, ik hoefde het niet te snappen, ik hoefde gelukkig alleen maar te draaien. De studente (Saskia van de Steen) bracht zelf een aantal stukken hout mee en daar heb ik dan na een aantal proeven een 5-tal bekers uit gedraaid. Saskia was tevreden met het resultaat

maar of het een succes was bij haar begeleidend leraar heb ik nooit vernomen. Echter kort geleden kreeg ik een e-mail met een uitnodiging voor een opening van een tentoonstelling in België (Kunstencentrum z33 in Hasselt) met als onderwerp "1% water en onze toekomst". Voor deze tentoonstelling zijn ook de bekers van Saskia geselecteerd. Inmiddels heeft zij haar filosofie samengevat in een korte Engelstalige tekst. Hieronder volgt mijn vertaling:

"Om je lichaam goed te laten functioneren moet je het regelmatig met water aanvullen. Dit doe je door vocht te drinken en voedsel dat vocht bevat te eten. Dorst als enig signaal om te drinken is niet goed. Tegen de tijd dat je dorstig wordt kun je al aan het uitdrogen zijn. Te weinig drinken veroorzaakt allerlei negatieve effecten in het lichaam. Je wordt je meer bewust van de noodzaak om te drinken als je de negatieve effecten van uitdrogen ziet bij de bekers. In mijn verhaal tonen de bekers een



natuurlijk signaal van uitdrogen door te krimpen, te vervormen en uiteindelijk te scheuren. De noodzaak van water in de gedraaide bekers is gelijk aan de noodzaak van water in het lichaam. Het feit dat jij verantwoordelijk bent voor de bekers vertelt het verhaal. Jij moet zorg dragen voor voldoende water voor de bekers zodat ze hun functionaliteit blijven behouden. Jij drinkt in harmonie met lichaam, geest en

natuur.” (oorspronkelijke Engelse tekst: Saskia van der Steen).

Mijn filosofie hierbij is: De god van de houtdraaiers bewandelt vreemde wegen!

Jan Hovens

1% water en onze toekomst

Z33 Hasselt (www.z33.be)

Ilse Crawford en Jane Withers (curatoren)

Vaarwel Vrienden!

Bijna drie jaar geleden werd ik een lid van RADIUS en verwelkomd door leden van de Haarlemmermeer afdeling. Voordat ik lid werd van jullie vereniging was ik al lid van de Gulf Coast Woodturners Association in Houston, Texas. Deze zomer zal ik terugkeren naar de Verenigde Staten.

Graag wil ik een moment stil staan om iedereen te bedanken voor het fijne ontvangst binnen de vereniging, de vele vriendschappen, herinneringen en zeker ook voor een fijne leerzame tijd. Ik heb echt genoten van de Nederlandse cultuur en de vele gesprekken met leden van RADIUS. Na drie jaar in Nederland te zijn is m'n Nederlands nog steeds niet perfect!



Ik wens jullie allemaal vele jaren geluk en in een goede gezondheid.

“Geniet en veilig draaien!”

Roger Dauer

Beaumont Texas

thedauers@yahoo.com





www.drechselbedarf-schulte.de
Drechselbedarf K. Schulte
Am Krähenberg 2, 49744 Groß Hesepe, Tel: 05937 9132 -34 Fax: -33

Tag der Offenen Tür: 10. und 11. Oktober 2008
in 49716 Meepe, Landwehr 64

Freuen Sie sich auf:
Interessante Drechselvorführungen für Anfänger und Profis (Holger Graf u.a.) Die Vorstellung neuer Produkte. Eine große Auswahl an Drechselholz. Fachgespräche mit Drechselkollegen und vielem mehr.

NOVA1624-44
Drechselbank
von Teknatool
5 Jahre Garantie



Technische Daten NOVA1624-44	
Drehdurchmesser über dem Bett: max. 405mm	Konus Spindel- und Reitstock: Mk2
Spitzenweite: 605mm (erweiterbar)	Spindelgewinde: M33x3,5
8 Geschwindigkeiten: 178 - 3.000 U/min	Handauflage: 300mm
Motor: 1,5 PS (60Hz/230V) mit Vor- und Rücklauf	Planscheibe: 80mm
Teileinrichtung: 24-Schritt (alle 1,5°) und Einrastung	
Gewicht: ca. 114kg	

Preis: 1190 €
inkl. MwSt.

In dit nummer

Van de Bestuurstafel
Blauwe ogen
Houtdraaiwinkel in Noorwegen
Buitendraaiinrichting Wivamac
In Beeld: Dik Cornelisse (1935)
Afdelingsnieuws, Agenda enz.
Grensverleggend
Open Deur Dagen
Zelfgemaakte verdeelschijf
Vaas van Robinia
Van de Redactie
Houtdraaien en internet
Reactie op het afwerken van lak
1% water en onze toekomst
Vaarwel Roger Dauer
Inhoud en Colofon

LIDMAATSCHAP

De kosten van het lidmaatschap bedragen € 25,- per jaar voor 2008 (buitenland € 27,50 per jaar), deze worden vooraf betaald. Wordt men na 1 juli van het lopende kalenderjaar lid, dan wordt men lid tot 31 december van het jaar volgend op dat van aanmelding. Men is lid van de vereniging eerst nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten (€ 5,-) zijn ontvangen. Verzoeken adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministratie. Deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan.

Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid ten minste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministratie bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

Postbank BIC code = PSTBNL21

Postbank IBAN code= NL18 PSTB 0000 741949

RABO bank BIC code= RABONL2U

Rabobank IBAN code= NL54 RABO 0396 3723 17

Colofon

Foto omslag: Mini en Maxi, pepermolens van Henk Smit.

Achtergrondfoto: Hans Scholte

Opmaak en druk: Drukkerij Ter Burg

Direct **uit voorraad** leverbaar...
ruim 80 soorten **massief** hout
Klik op **www.af.nl** voor meer informatie



In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken. Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd. **U bent welkom!**



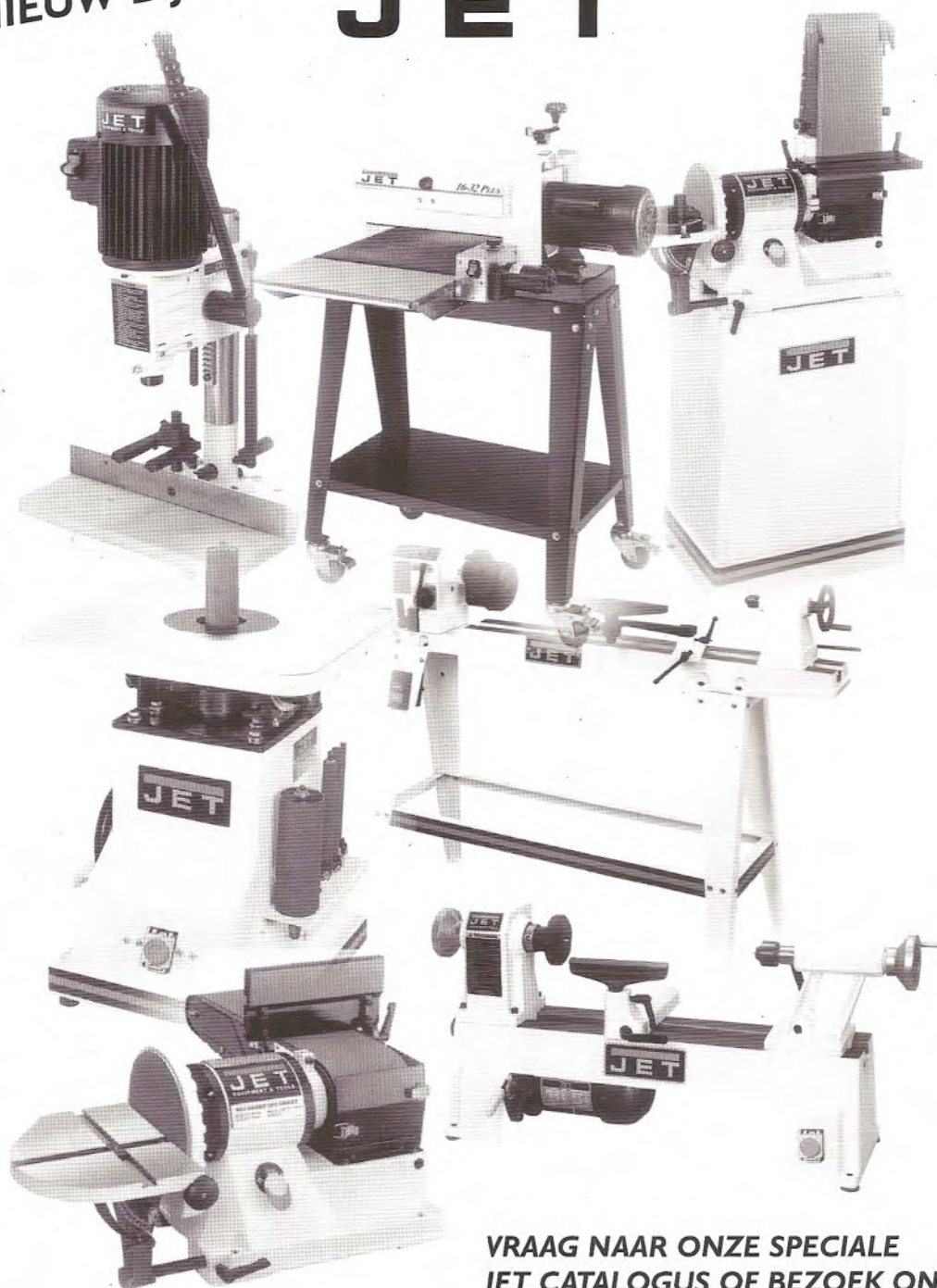
af

Arnhemse Fijnhouthandel

Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

NIEUW BIJ VDH

JET



VRAAG NAAR ONZE SPECIALE
JET CATALOGUS OF BEZOEK ONZE
WEB-SITE WWW.VDHBV.NL

VDH

MACHINES &
GEREEDSCHAPPEN B.V.

SHOWROOM: TEXASDREEF 8 • 3565 CL UTRECHT

TEL.: (030) 296 3270 • FAX: (030) 293 6600

INFO@VDHBV.NL • WWW.VDHBV.NL